

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 5Csp/37/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8520201289
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emília Mišenková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2021:8520201289.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa, sudkyňa JUDr. Emília Mišenková, v spore žalobcu: Všeobecná úverová banka, a.s.; skrátený názov: VÚB, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, právne zastúpeného: JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Mýtina 48, 810 00 Bratislava (zmena právneho zástupcu bola oznámená súdu až po vyhlásení rozsudku dňa 10.02.2021 o 19.27 hod.), proti žalovanému: M. P., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom XXX XX Y. XXX, o zaplatenie 992,06 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 121,44 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 121,44 eur od 29.12.2017 do zaplatenia, to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žalovanému nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 27.7.2020 domáhal (ako právny nástupca spoločnosti Consumer Finance Holding a.s.) voči žalovanému zaplatenia sumy 992,06 eur s príslušenstvom, nahradenia trov konania, a to z titulu zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorenej dňa 11.11.2014.

2. Žalovaný sa k podanej žalobe, ktorá mu bola doručená dňa 21.9.2020, nevyjadril.

3. Keďže v danom prípade ide o spotrebiteľský spor v hodnote do 1.000 eur, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia vecí, súd nenariadil vo veci pojednávanie, ale dňa 28.1.2021 vyvesil na úradnej tabuli súdu a zverejnil na webovej stránke súdu oznámenie, že dňa 10.2.2021 o 13.20 hod. bude vo veci vyhlásený rozsudok v zmysle § 297 písm. b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a následne v tento deň vyhlásil rozsudok vo veci samej.

4. Súd po oboznámení sa s obsahom žaloby a s obsahom všetkých listinných dôkazov predložených žalobcom zistil tento skutkový stav:

5. Právny predchodca žalobcu (Consumer Finance Holding, a.s.) uzatvoril so žalovaným dňa 11.11.2014 zmluvu o poskytnutí najľahšej pôžičky/zmluvu o spotrebiteľskom úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie bezúčelového spotrebiteľského úveru žalovanému vo výške 1.500,- eur. Zároveň v zmluve sú uvedené tieto parametre: celkové náklady spotrebiteľa 1.012,20 eur, celková čiastka 2.512,20 eur,

splátka s poistením 43,08 eur, splátka 41,87 eur, počet splátok 60, RPMN: 24,99 %, fixná ročná úroková sadzba 25,00 %, prvá splátka: 20.12.2014, termín konečnej splatnosti: 11/2019.

6. Z prehľadu splátok a úhrad mal súd preukázať, že žalovaný zaplatil žalobcovi sumu celkom 1.378,56 eur (32 splátok á 43,08 eur). Dňa 26.10.2017 právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného k úhrade dlhu a upozornil ho na možnosť postúpenia nároku na vymáhanie. Predmetnú predžalobnú upomienku si žalovaný prevzal dňa 30.10.2017. Keďže k úhrade dlžných splátok nedošlo, podal žalobca dňa 27.7.2020 na tunajšom súde žalobu, ktorá je predmetom tohto konania.

Zistený skutkový stav súd podradil pod tieto zákonné ustanovenia:

7. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu 11.11.2014 (ďalej len „ZSÚ“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

8. Podľa § 9 ods. 2 ZSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

9. Podľa § 11 ods. 1 ZSÚ poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y), d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

10. Podľa § 53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

11. Podľa § 53 ods. 5 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

12. Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

13. Podľa § 657 OZ, zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

14. Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

15. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

16. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

17. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

18. Súd posúdil predmetnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovení zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Predmetná zmluva o pôžičke je v tomto prípade aj spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovaného prívodiť akúkoľvek zmenu.

19. V danom prípade žalovanému bol žalobcom poskytnutý úver v celkovej výške 1.500,- eur. Žalovaný sa zaviazal úver splatiť 60 splátkami vo výške á 40,08 eur. Poskytnutý úver bol úročený ročnou úrokovou sadzbou 25,00 %. Takto dojednaná výška úrokov je v nepomere v porovnaní s priemernými úrokovými mierami z úverov poskytovaných v obchodných bankách. Podľa priemerných úrokových mier z úverov obchodných bánk v % vypočítaných podľa Nariadenia (EC) No63/2002 ECD, priemerná úroková miera z úverov od 1 do 5 rokov v čase uzavretia zmluvy o úvere (11.11.2014) bola v hodnote 10,73 % ročne. Pri spotrebiteľských právnych vzťahoch sa použije právna úprava, ktorá je výhodnejšia pre spotrebiteľa a to bez ohľadu na to, či sa jedná o právny vzťah z Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka alebo iného zákona. Použitie práva výhodnejšieho pre spotrebiteľa vyplýva aj z rozhodnutia Ústavného súdu SR z 19.6.2013, sp. zn. I. ÚS 402/2013-10.

20. Pri dojednávaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorá svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 OZ, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovanými bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26.4.2012, sp. zn. 5Cdo/26/2011).

21. V zmluve dohodnutá úroková sadzba úveru vo výške 25,00 % viac ako dvojnásobne prevyšuje priemernú úrokovú sadzbu 10,73 % uplatňovanú bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek v čase uzavretia zmluvy, t.j. 11.11.2014. Dohodnutá úroková miera teda podstatne prevyšuje obvyklú úrokovú mieru, a preto je potrebné prijať záver o neplatnosti dojednania o úrokoch pre rozpor s dobrými mravmi. V tejto súvislosti súd zdôrazňuje, že úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú ex offo súdnej kontrole vo svetle imperatívu dobrých mravov (§ 39 Občianskeho zákonníka). Z absolútne neplatnej dohody o úrokoch žalobcovi nemožno priznať žiadne právo.

22. V uzatvorenej zmluve taktiež nie je uvedená konkrétna konečná splatnosť pôžičky a ani a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, teda nie je naplnená dikcia § 9 ods. 2 písm. f), a k) zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy.

23. Údaj o konečnej splatnosti úveru je jednou z obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V predmetnej zmluve je uvedená konečná splatnosť úveru: 11/2019. Na základe uvedeného možno konštatovať, že údaj o konečnej splatnosti úveru v zmluve absentuje. Údaj o termíne konečnej splatnosti úveru má byť uvedený presne, a to uvedením konkrétneho dňa, mesiaca a roku, kedy spotrebiteľský úver nadobudne konečnú splatnosť. Význam uvedenej zmluvnej náležitosti súvisí aj s ďalšími nárokmi veriteľa vyplývajúcimi zo zmluvy o úvere. Súd poukazuje, že v zmysle ustálenej súdnej praxe (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo 143/98, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 19.11.2013, sp. zn. 5Co/165/2013, rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 30.05.2012, sp. zn. 1Co/30/2012, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 25.02.2014, sp. zn. 5Co/567/2013) veriteľovi prislúchajú zmluvné úroky ako odplata za poskytnutie

peňažných prostriedkov do splatnosti úveru, po jeho splatnosti má nárok na úrok z omeškania. Uvedený údaj preto slúži na rozlíšenie, dokedy je dlžník povinný platiť zmluvné úroky a odkedy úroky z omeškania.

24. Účelom zákona o spotrebiteľských úveroch a jeho vyššie uvedených ustanovení je to, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný, v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Preto sa vyžaduje presná časová (dátumová) špecifikácia konečnej splatnosti úveru, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov (obdobný názor je vyslovený v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 19.9.2012, sp. zn. 17Co/151/2012).

25. Súd prvej inštancie zároveň konštatuje, že v zmluve je takmer v rovnakej výške uvedená RPMN 24,99 % a fixná úroková sadzba vo výške 25,00 %, čo rovnako skresľuje rozhodovanie spotrebiteľa o podmienkach úveru a navyše tieto hodnoty objektívne nemôžu byť rovnaké.

26. Súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver formou pôžičky je potrebné podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov.

27. Keďže súd dospel k záveru, že dohodnutá úroková sadzba vo výške 25,00 % ročne je v rozpore s dobrými mravmi a vzhľadom na to, že v zmluve absentuje údaj o konečnej splatnosti úveru, v dôsledku čoho sa predmetný úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, žalobca môže od žalovaného požadovať iba sumu poskytnutých finančných prostriedkov.

28. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalovaný čerpal úver vo výške 1.500,- eur a žalobcovi poukázal úhrady celkovo vo výške 1.378,56 eur. Žalovaný je tak povinný uhradiť už iba rozdiel medzi poskytnutou istinou úveru a jeho úhradami, t.j. sumu 121,44 eur.

29. Žalovaný sa dostal do omeškania s platením dlhu, preto žalobcovi prináležia i zákonné úroky z omeškania. Žalobca si uplatnil úrok z omeškania v zákonom stanovenej výške 5,00 % ročne od 29.12.2017 do zaplatenia, a preto mu ho súd v takomto rozsahu priznal, avšak len z prisúdenej sumy 121,44 eur.

O trovách konania súd rozhodol takto:

30. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

31. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

32. Žalobca bol úspešným v konaní v rozsahu 12,24 % a žalovaný mal úspech v rozsahu 87,76 %. Úspešnejším v konaní bol teda žalovaný, a preto by mu patril nárok na náhradu trov konania v rozsahu 75,49 %. Žalovaný si však žiadne trovy voči žalobcovi neuplatnil a ani mu v konaní žiadne trovy nevznikli, preto mu súd nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznal.

Poučenie:

Poučenie: Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní odo dňa jeho doručenia v spojení s § 9 ods. 1 a § 8 písm. a) zák. č. 62/2020 Z.z. účinného od 19.01.2021 o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii (viď nižšie) na tunajšom súde.

Podľa § 8 zák. č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii, účinného od 19.01.2021, lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva,

- a) v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 28. februára 2021 neplynú,
- b) ktoré uplynuli po 31. decembra 2020 do dňa účinnosti tohto zákona, sa neskončia skôr ako za 30 dní po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.

Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii, účinného od 19.01.2021, ustanovenie § 8 písm. a) platí rovnako aj pre lehoty ustanovené zákonom alebo určené súdom na vykonanie procesného úkonu v konaní pred súdom účastníkmi konania a stranami v konaní; v trestnom konaní to platí len o lehote na podanie opravného prostriedku pre obvineného, jeho obhajcu, poškodeného a zúčastnenú osobu.

Odvolať môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolať možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.